

รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ สถานการณ์สินค้าข้าวเวียดนามเดือนมิถุนายน 2560

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 การผลิต

สถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนามระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 15 มิถุนายน 2560 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวรวมประมาณ 2.1 ล้านเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงเมษายน - กันยายน 2560 พื้นที่ทางภาคเหนือของเวียดนามเพาะปลูกข้าวรวมประมาณ 187,100 เฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 9.0 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 พื้นที่เพาะปลูกข้าวในภาคใต้มีประมาณ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 91.0 เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0

ในช่วงเวลาเดียวกัน เวียดนามมีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวพฤษภาคม 2559 - เมษายน 2560 ในภาคเหนือของเวียดนาม รวมประมาณ 1.1 ล้านเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 โดยพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดงประมาณ 530,800 เฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 และชายฝั่งตอนกลางเหนือประมาณ 1.9 ล้านเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6

ตารางที่ 1: พื้นที่เพาะปลูกในช่วงเมษายน - พฤษภาคม

หน่วย: พันเฮกเตอร์

ฤดูเพาะปลูก	บริเวณ	วันที่ 15	วันที่ 15	ขยายตัว (ร้อยละ)
		มิถุนายน 2559	มิถุนายน 2560	
ในช่วงเมษายน - กันยายน 2560	ภาคเหนือ	130.3	187.1	43.6
	ภาคใต้	1,648.3	1,878.5	14.0
	ทั้งประเทศ	1,778.6	2,065.6	16.1

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

ตารางที่ 2: พื้นที่เก็บเกี่ยว

หน่วย: พันเฮกเตอร์

ที่	บริเวณ	ในช่วงพฤษภาคม 2559 - เมษายน 2560		
		วันที่ 15 มิถุนายน 2559	วันที่ 15 มิถุนายน 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)
1	ดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดง	529.5	530.8	0.2
2	ชายฝั่งตอนกลางเหนือ	356.3	357.2	0.2
3	ภาคเหนือ	1,099.2	1,138.2	3.6

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

ตามรายงานขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ในปี 2560 เวียดนามจะมีผลผลิตข้าวประมาณ 43.5 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของผลผลิตข้าวในภูมิภาคเอเชีย เท่ากับปี 2559 ซึ่งเป็น 1 ใน 5 ประเทศมีผลผลิตข้าวมากที่สุดของโลก โดยจีนเป็นประเทศที่มีผลผลิตข้าวมากที่สุด รองลงมาคือ อินเดีย อินโดนีเซีย บังกลาเทศ และเวียดนาม

1.2 ราคาข้าวเปลือกและข้าว

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 ข้าวเปลือกที่รับซื้อจากเกษตรกรมีราคาประมาณ 0.219 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 ราคาหน้าคลังสินค้า ข้าวขาวมีราคา 0.302 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 ข้าวหอมมะลิ (Jasmine) 5% มีราคา 0.462 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 ข้าวหอม (Fragrance) มีราคา 0.485 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 ข้าว KDM (Kow Dak Mali) มีราคา 0.504 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4

ในช่วงเวลาเดียวกัน ข้าวเปลือกที่วางขายในตลาดมีราคา 0.312 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 ข้าวขาวมีราคา 0.442 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 ข้าวหอมมะลิ (Jasmine) 0.608 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 ข้าวหอม (Fragrance) ราคา 0.619 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 และข้าว KDM (Kow Dak Mali) มีราคา 0.664 เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4

ตารางที่ 3: ราคาขายข้าวเปลือกและข้าวในเวียดนาม

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลกรัม

ที่	ประเภท	ราคาขายส่ง			ราคาขายปลีก			
		15 พฤษภาคม 2560	15 มิถุนายน 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)	15 พฤษภาคม 2560	15 มิถุนายน 2560	ขยายตัว (ร้อยละ)	
1	ข้าวเปลือก	0.218	0.219	0.4	0.311	0.312	0.4	
2	ข้าว	ขาว	0.301	0.302	0.4	0.441	0.442	0.4
		หอมมะลิ (Jasmine) (5%)	0.456	0.462	1.4	0.606	0.608	0.4
		หอม (Fragrance)	0.480	0.485	0.9	0.617	0.619	0.4
		KDM (Kow Dak Mali)	0.502	0.504	0.4	0.661	0.664	0.4

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม (<http://xttm.mard.gov.vn>) และ <http://thitruongluagao.com>

2. การส่งออก

2.1 มูลค่าส่งออก

จากสถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม ในช่วง 6 เดือนแรกปี 2560 เวียดนาม ส่งออกข้าวได้ปริมาณรวม 2.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559 โดยมีมูลค่าการส่งออก (ราคา FOB) รวม 1.23 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปี 2559

ตารางที่ 4: การส่งออกข้าวของเวียดนาม

หน่วยปริมาณ: พันตัน

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี											
2558				2559				2560			
ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า
2,985	1,287	-8.4	-12.6	2,605	1,175	-12.7	-8.7	2,770	1,232	6.3	4.9

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

2.2 ตลาดส่งออกที่สำคัญ

จากสถิติของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนามในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2560 ได้แก่ จีน (ร้อยละ 46.5) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 8.6) กานา (ร้อยละ 6.2) โคอติวัวร์ (ร้อยละ 4.9) และมาเลเซีย (ร้อยละ 4.2)

ตารางที่ 5: ตลาดสินค้าข้าว 10 อันดับแรกของเวียดนาม

หน่วย ปริมาณ: ตัน
มูลค่า: พันเหรียญสหรัฐฯ

ที่	ประเทศ	ในช่วง 5 เดือนแรก				ขยายตัว (ร้อยละ)		สัดส่วน (ร้อยละ)	
		2559		2560		ปริมาณ	มูลค่า	2559	2560
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า				
1	จีน	799,588	370,550	1,072,996	487,978	34.19	31.69	36.1	46.5
2	ฟิลิปปินส์	192,435	81,949	237,402	90,440	23.37	10.36	8.0	8.6
3	โคอติวัวร์	211,331	101,225	130,512	65,050	-38.24	-35.74	9.9	6.2
4	มาเลเซีย	86,107	43,131	114,239	51,415	32.67	19.21	4.2	4.9
5	กานา	92,309	42,231	109,059	44,098	18.15	4.42	4.1	4.2
6	สิงคโปร์	36,871	18,657	34,867	17,356	-5.44	-6.97	1.8	1.7
7	ฮ่องกง	42,694	21,677	24,683	12,416	-42.19	-42.72	2.1	1.2
8	สหรัฐอเมริกา	14,422	7,532	19,722	10,199	36.75	35.41	0.7	1.0
9	แอลจีเรีย	4,294	1,667	17,750	6,964	313.37	317.76	0.2	0.7
10	สหรัฐอเมริกา	13,219	7,364	11,135	5,880	-15.77	-20.15	0.7	0.6
11	ประเทศอื่นๆ	788,283	329,577	584,989	258,440	-25.79	-21.58	32	24
รวม		2,281,553	1,025,560	2,357,354	1,050,236	3.32	2.41	100	100

ที่มา: กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม

2.3 ราคาส่งออก

2.3.1 สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA)

ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2558 สมาคมอาหารเวียดนาม กำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำของข้าวขาว 25 เปอร์เซ็นต์ (ราคา FOB) คือ 340 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

2.3.2 สมาคมผู้วิจัยข้าว (Association of Rice Research Worker)

ตารางที่ 6: ราคาข้าวส่งออก (เงื่อนไขการส่งมอบ FOB วันที่ 23 มิถุนายน 2560)

ที่	ชนิดของข้าว	ราคา (เหรียญสหรัฐฯ/ตัน)
1	ข้าวขาว 5%	408
2	ข้าวขาว 15%	370
3	ข้าวขาว 25%	380

4	ข้าวขาว 100%	325
5	ข้าวหอม (Jasmine) 5%	507

ที่มา: <http://thitruongluagao.com>

3. สถานการณ์การค้าสินค้าข้าวและนโยบายของรัฐบาลเวียดนาม

3.1 สถานการณ์การค้าสินค้าข้าวของเวียดนาม

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560 สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) มีหนังสือเลขที่ 164/CV/HHLTVN ถึงผู้ส่งออกข้าวแจ้งเรื่องการเตรียมการเสนอราคาและลงนามสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยบริษัท Vinafood 1 และบริษัท Vinafood 2 จะเป็นบริษัทตัวกลางดำเนินการเจรจากับตลาดนำเข้าข้าว เช่น บังกลาเทศ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ดังนั้น VFA ขอความร่วมมือผู้ส่งออกข้าวชะลอการเจรจากราคาและลงนามสัญญาส่งออกข้าวไปยังตลาดดังกล่าว เพื่อให้ VFA ลงนามสัญญาซื้อขายข้าวผ่านตัวกลางอย่างเสร็จสมบูรณ์ก่อน แต่หนังสือดังกล่าวไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ส่งออกข้าว เนื่องจากหนังสือฯ ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของผู้ส่งออกข้าวรายอื่นของเวียดนาม

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 VFA มีหนังสือเลขที่ 315/CV/HHLTVN ยกเลิกหนังสือเลขที่ 164/CV/HHLTVN ทำให้ผู้ส่งออกข้าวเวียดนามสามารถดำเนินการเจรจากราคาและลงนามสัญญาส่งออกข้าวกับผู้นำเข้าข้าวในตลาดดังกล่าวได้

3.2 นโยบายของรัฐบาลเวียดนาม

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2560 นาย Nguyen Xuan Phuc นายกรัฐมนตรีเวียดนาม ได้ลงนามคำสั่งเลขที่ 942/QĐ-TTg เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาลาดส่งออกข้าวของเวียดนามช่วงปี 2560 – 2563 และมุ่งเน้นถึงปี 2573 สรุปได้ดังนี้

- ลดปริมาณส่งออกข้าวลงแต่เพิ่มมูลค่าส่งออกขึ้น

- ในช่วงปี 2560 – 2563 เวียดนามวางแผนจะส่งออกข้าวปริมาณ 4.5 – 5 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 2,200 – 2,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

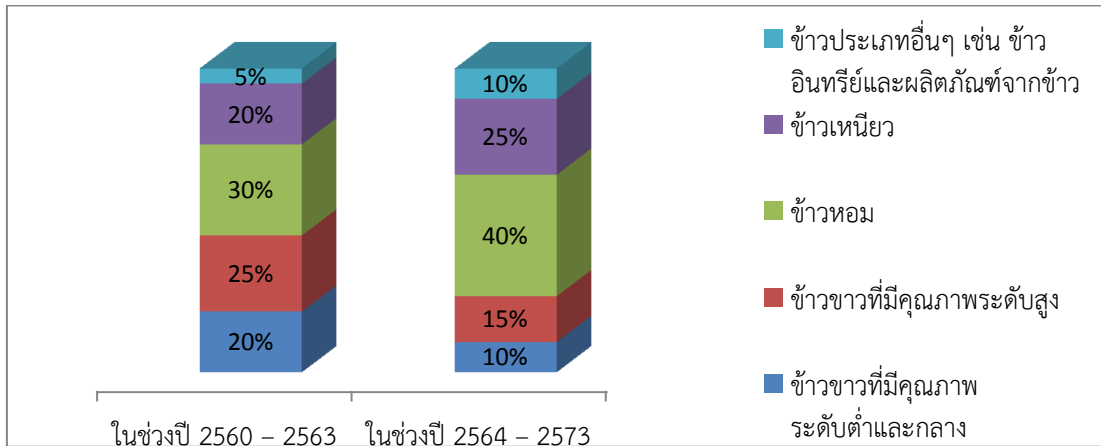
- ในช่วงปี 2564 – 2573 เวียดนามวางแผนจะส่งออกข้าวปริมาณ 4 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 2,300 – 2,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

- เปลี่ยนแปลงโครงสร้างสินค้าข้าวที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ

- ในช่วงปี 2560 – 2563 วางแผนการส่งออกข้าวโดยมีสัดส่วนดังนี้ ข้าวขาวที่มีคุณภาพระดับต่ำและกลางไม่เกินร้อยละ 20 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม ข้าวขาวคุณภาพสูงร้อยละ 25 ข้าวหอมร้อยละ 30 ข้าวเหนียวร้อยละ 20 และข้าวประเภทอื่นๆ อาทิ ข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์จากข้าว ร้อยละ 5

- ในช่วงปี 2564 – 2573 วางแผนการส่งออกข้าวโดยมีสัดส่วนดังนี้ ข้าวขาวที่มีคุณภาพระดับต่ำและกลางไม่เกินร้อยละ 10 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม ข้าวขาวคุณภาพสูงร้อยละ 15 ข้าวหอมร้อยละ 40 ข้าวเหนียวร้อยละ 25 และข้าวประเภทอื่นๆ อาทิ ข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์จากข้าว ร้อยละ 10

โครงสร้างสินค้าข้าวที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ

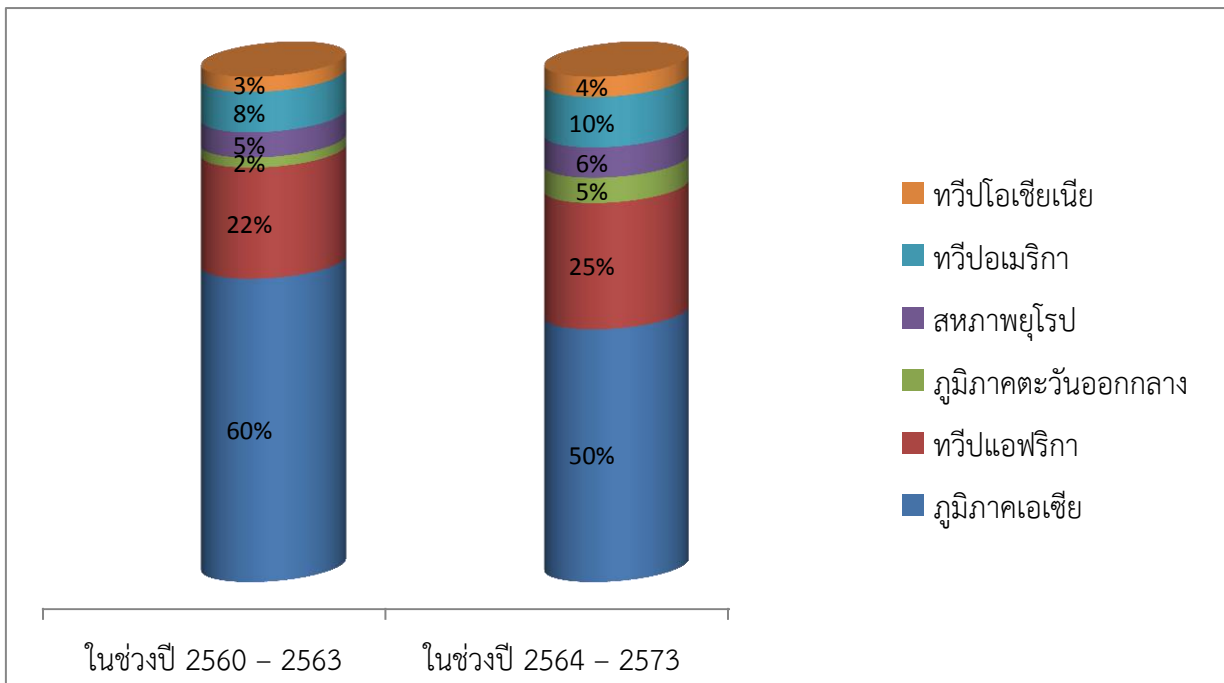

- เพิ่มอัตราการส่งออกข้าวที่มีแบรนด์เวียดนามไปยังประเทศนำเข้าโดยตรง
- เปลี่ยนแปลงโครงสร้างประเทศนำเข้าข้าว

- ในช่วงปี 2560 - 2563 การส่งออกข้าวเวียดนามไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียมีสัดส่วนร้อยละ 60 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม ประเทศในทวีปแอฟริการ้อยละ 22 ประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางร้อยละ 2 ประเทศในสหภาพยุโรปร้อยละ 5 ประเทศในทวีปอเมริกาใต้อยู่ร้อยละ 8 และประเทศในทวีปโอเชียเนียร้อยละ 3

- ในช่วงปี 2564 - 2573 การส่งออกข้าวเวียดนามไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียมีสัดส่วนร้อยละ 50 ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม ประเทศในทวีปแอฟริการ้อยละ 25 ประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางร้อยละ 5 ประเทศในสหภาพยุโรปร้อยละ 6 ประเทศในทวีปอเมริกาใต้อยู่ร้อยละ 10 และประเทศในทวีปโอเชียเนียร้อยละ 4

โครงสร้างประเทศนำเข้าข้าว

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์
กรกฎาคม 2560